

Förordning om fiskemöjligheter i Västerhavet

2018/19:FPM15

Näringsdepartementet

2018-12-07

Dokumentbeteckning

KOM (2018) 732

Förslag till rådets förordning om fastställande för år 2019 av fiskemöjligheterna för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd i unionens vatten och, för unionsfiskefartyg, i vissa andra vatten

Sammanfattning

Förslaget till förordning täcker de bestånd i EU:s vatten i Atlanten, Nordsjön och Medelhavet för vilka unionen autonomt fattar beslut om nyttjandenivån. Dessutom omfattar förordningsförslaget fiskemöjligheter i vatten utanför EU som omfattas av regionala fiskerierorganisationer eller som förhandlas fram i samråd med tredjeländer. Förslaget som presenterades den 7 november 2018 innehåller främst de fiskemöjligheter för vilka EU fattar beslut om autonomt. Ett flertal av de fiskemöjligheter som förhandlas med tredjeländer saknas i förslaget. Förslaget kommer således att kompletteras allt eftersom förhandlingar med tredjeländer och regionala fiskerierorganisationer är klara. Regeringens övergripande målsättning är att förvaltningsåtgärder ska beslutas i linje med den gemensamma fiskeripolitikens mål och principer. När det gäller fiskemöjligheter anser regeringen således att det är angeläget att nå målen om beståndsstorlek över den nivå som kan ge maximalt hållbar avkastning, att reformens mål om landningsskyldighet möjliggörs, att den vetenskapliga rådgivningen och försiktighetsansatsen utgör grunden för besluten.

1.1 Ärendets bakgrund

Begränsningar av fångst och fiskeansträngning fastställs årligen genom olika förordningar för Östersjön, för Svarta havet, för djuphavsarter (vartannat år) och för Västerhavet. Vid jordbruks- och fiskerådet i december beslutas i regel fiskemöjligheterna för nästkommande år för bestånden i Västerhavet. Förordningen täcker dels de bestånd i Atlanten och Nordsjön, för vilka unionen autonomt fattar beslut om nyttjandenivån, dels fiskemöjligheter som förhandlas fram i samråd med tredjeländer. Eftersom många fiskemöjligheter delas med länder som inte är medlemmar i EU föregås beslutet av ett omfattande förhandlingsarbete, bl.a. med Norge, Färöarna, Island, Grönland och Ryssland. EU har också fiskemöjligheter genom hållbara fiskepartnerskapsavtal (SFPA) med olika tredjeländer samt på internationellt vatten genom olika regionala fiskeriförvaltningsorganisationer (RFMO). Resultaten från dessa förhandlingar förs gradvis in i förslaget till förordning från kommissionen.

1.2 Förslagets innehåll

Förslaget följer generellt de principer som kommissionen presenterat i sitt årliga meddelande om fiskemöjligheter för nästkommande år, KOM (2018) 452 final. I meddelandet framgår att utgångspunkten för nästa års fiskemöjligheter är att MSY-målet ska uppfyllas så snart som möjligt och senast 2020, att landningsskyldigheten gäller för samtliga kvot belagda bestånd från och med 2019 samt att de fleråriga planerna för Östersjön och Nordsjön ska tillämpas.

Bestånd med vetenskaplig rådgivning för MSY
För att MSY-målet ska kunna uppnås senast till 2020 har kommissionen generellt föreslagit fiskemöjligheter enligt MSY. I de fall bestånden omfattas av flerårsplanen för Nordsjön föreslås i regel också punktvärdet för MSY alternativt det MSY-intervall som anges i planen. I de fall fleråriga förvaltningsplaner finns som är förenliga med MSY-målet har kommissionen föreslagit fiskemöjligheter i linje med dessa. För bestånd som delas med tredjeländer ska kommissionen försöka uppnå överenskommelser med dessa länder samt i regionala fiskeriorganisationer om att följa MSY-målen i den gemensamma fiskeripolitiken.

Bestånd som saknar analytisk rådgivning
För bestånd där det inte finns vetenskapliga råd om MSY men där det finns förhållandevis god data föreslår kommissionen fångstnivåer baserade på bästa tillgängliga vetenskapliga rådgivning, generellt ICES rådgivning.

För bestånd som saknar data men som bedöms vara stabila har rådet och

kommissionen enats om bibehållna fiskenivåer oförändrade så länge det inte finns vetenskapliga indikationer som talar för en anpassning. För ett antal av dessa har kommissionen i sitt förslag anpassat fiskemöjligheterna med ökning eller minskning grundat på ny vetenskaplig rådgivning om trender. I allmänhet gäller detta bifångster och arter med låga fångstnivåer eller lågt ekonomiskt värde.

I avsaknad av biologisk rådgivning har kommissionen tillämpat försiktighetsansatsen i enlighet med artikel 2.2 i den gemensamma fiskeripolitiken vilket i regel innebär att minskningar eller oförändrade nivåer föreslås för dessa bestånd.

Fiskemöjligheter som omfattas av landningsskyldigheten
För 2019 kommer samtliga kvoterade arter att omfattas av landningsskyldigheten. Landningsskyldigheten har införts gradvis sedan 2015. Fiskemöjligheter som omfattas av landningsskyldigheten anpassas således till de totala fångsterna eftersom utkast inte längre är tillåtet. Landningsskyldigheten omfattar också vissa undantag av mindre betydelse (de minimis) samt överlevnadsundantag. För de minimisundantag föreslår kommissionen avdrag från fiskemöjligheterna i de fall undantagen överskrider en procent av fångsterna och för överlevnadsundantag föreslås avdrag grundade på vetenskaplig data om överlevnadsgraden. För vissa fiskemöjligheter där ICES rekommenderar att inget riktat fiske bör ske föreslår kommissionen bifångstkvoter för oundvikliga fångster eftersom landningsskyldigheten innebär att dessa måste föras i land och avräknas från kvoterna.

Stängningsperiod för ålfiske

Förslaget innehåller också en tre månaders stängningsperiod för fiske efter ål i ICES områden i Atlanten, Nordsjön och Östersjön samt i Medelhavet. I förslaget framgår också att stängningsperioden också gäller i övergångsvatten så som laguner och flodmynningar samt för fritidsfiske.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Europeiska unionens gemensamma fiskeripolitik är ett fullständigt harmoniserat politikområde.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Förslaget har inga budgetära konsekvenser för statsbudgeten. Förslaget bedöms inte heller påverka Europeiska unionens budget.

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringens övergripande målsättning är att förvaltningsåtgärder ska beslutas i linje med den gemensamma fiskeripolitikens mål och principer. När det gäller fiskemöjligheter anser regeringen således att det är angeläget att nå målen om beståndsstorlek över den nivå som kan ge maximalt hållbar avkastning (MSY), att reformens mål om landningsskyldighet möjliggörs, och att den vetenskapliga rådgivningen och försiktighetsansatsen utgör grunden för besluten. För att uppnå detta anser regeringen att förvaltningsstrategier är viktiga verktyg och att det är viktigt att fortsätta arbetet med att se över de strategier som är inaktuella och upprätta nya strategier för de bestånd som saknar dem.

När det gäller ål anser regeringen att situationen för den europeiska ålen är ytterst alarmerande och har varit det i många år, vilket bekräftats av Internationella Havsforskningsrådet, ICES. Regeringen anser därför att effektiva och pan-Europeiska åtgärder behöver vidtas i närtid för att minska den dödlighet för ål som härrör från mänsklig aktivitet under ålens samtliga levnadsstadier. Mot denna bakgrund stödjer regeringen kommissionens förslag att stänga fisket under en tremånadersperiod och att utvidga den nuvarande regleringen till att också omfatta Medelhavet, ål under 12 cm samt fritidsfiske. Regeringen anser även att det är ytterst viktigt att kommissionen, utifrån resultaten från den pågående utvärderingen av EU:s befintliga ålförordning och de nationella förvaltningsplanerna, skyndsamt vidtar långsiktiga åtgärder genom en skärpning av EU:s befintliga ålförordning samt särskilt prioriterar uppföljningen och efterlevnaden av de nationella ålförvaltningsplanerna.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Flera medlemsstater har understrukit vikten av att respektera den gemensamma fiskeripolitikens mål och principer. Vissa medlemsstater har framfört önskemål om en gradvis anpassning av fiskemöjligheter till MSY-målet under 2019 så att MSY uppnås senast år 2020. Flera medlemsstater har också uttryckt en oro över att vissa arter blir begränsande genom införandet av landningsskyldigheten. Ett antal medlemsstater har också ifrågasatt kommissionens förslag om ål och att den föreslagna stängningsperioden omfattar övergångsvatten så som laguner och flodmynningar samt glasål.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas ståndpunkter är ännu inte kända.

Förslaget har inte remitterats.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 43.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Beslut fattas av rådet med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Kommissionen anger att förslaget omfattas av unionens exklusiva befogenhet i enlighet med artikel 3.1 d i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och att subsidiaritetsprincipen därmed inte är tillämplig. Kommissionen anger vidare att förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen. Regeringen delar kommissionens bedömning.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Kommissionens förslag till förordning publicerades den 7 november 2018. Förslaget har diskuterats i rådets förberedande organ under november och december med målsättningen att rådet ska nå en politisk överenskommelse vid Jordbruks- och fiskerådet den 17–18 december 2018.

4.2 Fackuttryck/termer

MSY: Most sustainable yeild, Maximal hållbar avkastning

TAC: Total Allowable Catch; Maximal tillåten fångst

Kvot: Kvoten är den del av TAC som en medlemsstat tilldelats enligt en fast fördelningsnyckel